صفحه‌آرا: بهروز قلی‌پور

در هوای نینوا

آش عاشوری

کرمانی‌ها با پخت آش بلغور که به آن آش عاشوری می‌گویند، نخستین روزماه محرم را آغاز می‌کنند.این آش برای از دست‌رفتگانی که سال‌های قبل از دنیا رفته‌اند نیز در دهه اول‌ماه محرم پخته می‌شود.آش عاشوری نوعی آش بلغور است که در طول شب پخته و قبل از طلوع آفتاب بین همسایگان توزیع می‌شود. آیین پخت نذری‌آش عاشوری از ۶ نسل پیش بین کرمانی‌ها رواج داشته‌است. رسم بر این بود که قسمتی از گوشت قربانی‌ماه ذی‌الحجه را برای پخت‌آش عاشوری درنخستین روز محرم کنار می‌گذاشتند. این رسم برای متوفی نیز انجام می‌شود و هر خانواده برای ادای نذری آش عاشوری در خانه متوفی جمع می‌شوند و نذری را آماده می‌کنند. انتخاب روز و زمان پخت آش عاشوری به زمان فوت عزیز از دست‌رفته بستگی دارد؛ اگر از فوت او، مدت کوتاهی گذشته باشد، آش عاشوری در روزهای اول محرم پخته می‌شود و اگر از زمان درگذشت او مدت طولانی گذشته باشد پخت و توزیع این آش در روزهای دیگری غیراز محرم هم پخته می‌شود.

هواشناسی

۳ شهر ایران در فهرست گرم‌ترین‌های جهان

زابل در استان سیستان وبلوچستان در روز یکشنبه، ۷مرداد با دمای ۴۹,۶ درجه سانتی‌گراد گرم‌ترین شهر جهان شد؛ این خبر را سایت eldoradoweather منتشر کرده است.
به گزارش همشهری، طبس در خراسان جنوبی نیز با دمای ۴۸,۶ درجه سانتی‌گراد در فهرست این سایت جایگاه دومین شهرگرم جهان را به‌خود اختصاص داده است. همچنین بعد از شهرهایی از کشورهای امارات، عمان، کویت وعراق، امیدیه در خوزستان با دمای ۴۷,۵ جایگاه دهم در فهرست گرم‌ترین شهرهای جهان را به خود اختصاص داد. پیش از این، شهر طبس (در ۲۴ ساعت منتهی به یکشنبه، ۷ مرداد) با دمای ۴۸.۷ درجه سانتی‌گراد گرم‌ترین شهر جهان شده و ایستگاه صفی‌آباد دزفول در استان خوزستان هم در فهرست سایت جایگاه دومین شهر جهان را به خود اختصاص داده بود.

راه‌اندازی مرز چیلات دهلران، زمینه‌ساز تعمیق روابط ۲کشور ایران و عراق است

محسن بخاتی، معاون استاندار میسان عراق: راه‌اندازی مرز چیلات دهلران زمینه‌ساز تعمیق روابط بین ۲کشور ایران و عراق است. بعد از اینکه استانداری ایلام طرح توجیهی مرز چیلات را تدوین و به مقامات استان میسان ارائه کرد، جلساتی در این خصوص برگزار شده است.

اساسنامه مناطق آزاد سرخس و دوغارون تصویب شد

حسن نوری‌زاده، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان رضوی: اساسنامه عملیاتی شدن مصوبه تبدیل مناطق ویژه اقتصادی سرخس و دوغارون استان خراسان رضوی به مناطق آزاد تجاری و صنعتی تصویب شد و در انتظار تأیید شورای نگهبان است.

گردشگری

ایستاده بر مرز ۳ کشور

از ارتفاعات کوهستان دالامپر که در مرز ایران، ترکیه و عراق است، می‌توان خاک ۳کشور را تماشا کرد

«دالامپر» در زبان کردی به معنی محل پرواز عقاب‌هاست. «دال» به معنی عقاب و «پر» هم به‌معنای پرواز است

گزارش
راحله عبدالحسینی
روزنامه‌نگار

آذربایجان غربی

شگفتی‌های سرزمین پهناور ایران کم نیست. یکی از آنها کوه دالامپر یا دالانپر و دریاچه کنار آن است که در مرز بین ۳کشور ایران، ترکیه و عراق قرار گرفته است. این کوه‌ها و دریاچه صفر مرزی را با نام دالامپر می‌شناسیم، جایی که تقریبا ۴۵کیلومتر با شهر ارومیه فاصله دارد. در همین روزها که گرمای هوا اداره‌های دولتی را به تعطیلی کشانده و دمای هوای برخی شهرهای جنوبی به حوالی ۵۰درجه رسیده است، راهی ارتفاعات دالامپر در مرز ۳کشور می‌شویم.

تماشای مرز ۳کشور

کوهنوردی در ارتفاعات دالامپر فقط ورزش و همنشینی با طبیعت نیست؛ کوهنوردان این فرصت را دارند که از فراز دالامپر خاک کشورهای ایران، ترکیه و عراق را تماشا کنند. کوه دالامپر با ارتفاع حدود ۳۵۰۰متر در ۴۵کیلومتری جنوب غربی ارومیه و ۳۵کیلومتری اشنویه در استان آذربایجان غربی قرار دارد. در توصیف آب و هوای بی‌نظیر این منطقه همان بس که بگوییم در همسایگی سیلواناست؛ منطقه‌ای که به گفته کارشناسان بین‌المللی، یکی از مناطق اکسیژن‌خالص دنیاست.
برای اینکه به مسیر کوهنوردی دالامپر برسید باید از مناطق سیلوانا، دیزج، کوله‌بهی و آبشار سوله‌دوکل و روستای پلکانی کچله در دامنه دالامپر که هر کدام دیدنی‌های منحصر به فردی دارد، گذر کنید.

پرواز عقاب‌ها

برای دانستن وجه تسمیه دالامپر که روی کوهستان و این دریاچه دیدنی گذاشته شده، باید به ارتفاع منطقه توجه کنیم. دالامپر به معنی جایی است که عقاب‌ها در آن پرواز می‌کنند. این نام را روی کوه دالامپر گذاشته‌اند، چون روی این کوه عقاب‌های زیادی در حال پرواز دیده می‌شود. واقع شدن این کوهستان در جنوب استان آذربایجان غربی و همسایگی با شمال کردستان سبب شده که اسم کوهستان به زبان کردی باشد.

دریاچه دائمی دالامپر

کوهنوردان دالامپر شانس دیدن دریاچه کوهستانی دالامپر را هم دارند؛ دریاچه‌ای که در زبان محلی به مام‌شیخ معروف است و روی دامنه‌های کوه دالامپر در ارتفاع حدود ۲۷۰۰متری از سطح دریا واقع شده. زیبایی دریاچه دالامپر فقط این نیست که در دل کوه دالامپر است، بلکه شکل دایره‌ای آن با قطر حدود ۴۵۰متر نیز زیبایی آن را دوچندان می‌کند. عمق ۵۰متری این دریاچه موجب شده است که گردشگران فکر شنا را از سر بیرون کنند. در همین روزهای گرم سال نیز در مسیر منتهی به دریاچه کوه‌های برف گرفته دالامپر دیده می‌شود. علاوه بر دریاچه کوهستانی دالامپر، با گرم شدن هوا و آب شدن یخچال‌های طبیعی دریاچه‌های موقتی در دل کوهستان دالامپر ایجاد می‌شود که بین اهالی به نام دریاچه مامه، دریاچه شیخ، دریاچه بنچول و دریاچه دیمک زبانزد است. دریاچه دائمی دالامپر حاصل ذوب شدن یخچال‌هایی است که هزاران سال از زمان تشکیل آنها می‌گذرد و صد البته این دریاچه‌ها گل سرسبد منطقه و جزو مقاصد محبوب طبیعت‌گردهاست.
منیژه قهرودی تالی، پژوهشگر می‌گوید: کوهستان دالامپر و بزسینا در نزدیکی مرزهای ایران، عراق و ترکیه قرار دارند. موقعیت مرزی، نبود امنیت مناسب و کوهستانی و صعب‌العبور بودن منطقه سبب شده است که بیشتر لندفرم‌های یخچالی این ناحیه ناشناخته باقی بمانند. چشم‌انداز دریاچه دالامپر با پوشش گیاهی خوش‌آب و رنگ، دیدنی‌تر است. ۶۲۰گونه گیاهی در این منطقه رشد می‌کنند که ازجمله آنها می‌توان به گون، آلبالوی وحشی، بادام کوهی و انواع گل‌های وحشی اشاره کرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که پوشش گیاهی اطراف دریاچه دالامپر شباهت زیادی به پوشش گیاهی رشته‌کوه زاگرس دارد. گونه‌های جانوری نیز شامل روباه، شغال، عقاب، بز کوهی، مار و خرگوش می‌شود.

خبر روز

آغاز ساخت پل راه‌آهن شلمچه-بصره

عملیات اجرایی ساخت پل راه‌آهن خط خرمشهر به بصره در عراق آغاز شد. به گزارش همشهری، این طرح با هدف سفر ریلی با رفاه بالا و ارزان برای زائران ایرانی به کربلا و زائران عراقی به مشهد مقدس و همچنین برای بهره‌برداری حداکثری به‌ویژه در زمینه صادرات کالا به کشور عراق احداث می‌شود. پل بزرگ و متحرک مسیر ریلی خرمشهر به بصره از سوی مهندسان ایرانی روی اروندرود (شط‌العرب) طراحی و احداث خواهد شد. عملیات اجرایی احداث خط ریلی شلمچه-بصره شهریور سال ۱۴۰۲ آغاز شده است و تا ۲سال آینده به پایان می‌رسد.

راه‌آهن شلمچه تا بصره

طول خط	اعتبار
۳۲ کیلومتر	۱۱۰-۱۲۰ میلیون دلار

مبدأ	مقصد
شلمچه در خوزستان	بصره در عراق

پل راه‌آهن به روایت آمار

عرض پل	طول پل	اعتبار ساخت
۱۲,۵ متر	۷۰۰ متر	۵۰ میلیون دلار

صفحه‌آرا: علی حسنی

عدد خبر

۵ استان

مازندران، لرستان، اردبیل، چهارمحال و بختیاری و البرز مجری طرح ماپ (مدیریت اجتماعی پسماند) به‌صورت پایلوت می‌شوند. پیش‌تر این طرح با موفقیت ۷۰درصدی، در روستاهای داراب‌کلا و دلیر مازندران اجرا و به‌جای پسماند تفکیک‌شده به افراد بن داده شد.

۴۸ مصوبه

در ۴جلسه شورای‌عالی محیط‌زیست دولت سیزدهم به تصویب رسید. علیرضا نورمحمدی، مدیرکل دفتر ریاست سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: مجموعا ۱۵جلسه منطقه‌ای در سازمان برگزار و درمجموع ۳۱۰ مصوبه تصویب شد. در ۳ سال گذشته، فقط در هفته محیط‌زیست بیش از ۱۶۷هزار میلیارد ریال پروژه افتتاح شد.

خبرخوان

پسماند؛ چالش بزرگ زیست‌محیطی ایران

با افزایش جمعیت و رشد شهرنشینی، تولید پسماندها به‌طور چشمگیری افزایش یافته است. مهدی خادم ثامنی، مدیرکل دفتر مدیریت پسماند گفت: در برخی از شهرهای ایران، نمونه‌های موفقی از مدیریت پسماندها دیده می‌شود. به‌عنوان مثال، شهرداری تهران در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی برای بهبود سیستم جمع‌آوری و دفع پسماندها انجام داده است. راه‌اندازی ایستگاه‌های بازیافت، استفاده از فناوری‌های نوین در پردازش پسماندها و افزایش آگاهی عمومی ازجمله اقدامات مؤثری بوده که در این راستا صورت گرفته است. آینده مدیریت پسماندها در ایران نیازمند رویکردی جامع و چندجانبه است. افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های مدیریت پسماند، ترویج فرهنگ بازیافت و استفاده مجدد، توسعه فناوری‌های نوین و اصلاح قوانین و مقررات می‌تواند به بهبود وضعیت پسماندها کمک کند.

ساخت فیلم «محیط‌بان» کلید خورد

نورالله مرادی، معاون مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست: با همکاری صدا و سیما و اداره کل محیط‌زیست خوزستان فیلم سینمایی محیط‌بان به کارگردانی فریدون نجفی کلید خورد. موضوع فیلم در رابطه با محیط‌بانی است که اوایل دوران دفاع مقدس با همان اسلحه محیط‌بانی به جنگ با عراقی‌ها می‌رود.

نقش اصلی حفاظت با مردم است

آرزو اشرفی‌زاده، مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست: نقش اصلی و عمده حفاظت و احیای تالاب‌ها برعهده مردم و دستگاه‌های متولی است. تالاب‌ها خدمات و ارزش‌های زیادی را از جنبه‌های مختلف اکولوژیکی، زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی برای انسان‌ها و طبیعت دارند.

۱۸۹ جان، فدای طبیعت شد

صدها نفر از جنگل‌بانان و محیط‌بانان در دفاع از طبیعت ایران جان باخته‌اند

گزارش
مجید جباری
روزنامه‌نگار

آتش‌سوزی طبیعت، حادثه تلخ دیگری رقم زد و این‌بار جنگل‌بان کردستانی در جریان عملیات اطفای حریق مراتع استان در آتش سوخت و جان باخت. هفته گذشته مراتع روستای کانی گشه کامیاران در استان کردستان بر اثر سهل‌انگاری یکی از افراد محلی دچار آتش‌سوزی شد. حریق پس از سرایت به منابع طبیعی ظرف ۳ روز ۲۰هکتار از مراتع کردستان را خاکستر کرد و آتش به جان خانواده جنگل‌بان یگان حفاظت منابع طبیعی انداخت.

۱۸۹نفر
تعداد محیط‌بانان و جنگل‌بانان جان‌باخته در راه حفاظت از طبیعت

۱۴۴نفر
تعداد محیط‌بانان جان‌باخته هنگام انجام مسئولیت

۷نفر
تعداد جان‌باختگان همیاران مردمی محیط‌زیست حین انجام مسئولیت

۲۳نفر
تعداد جان‌باختگان جنگل و مرتع حین حفاظت از منابع طبیعی

۱۵نفر
تعداد کشته‌شدگان همیاران مردمی منابع طبیعی حین حفاظت از منابع طبیعی

تلاش برای اثبات شهادت

سرهنگ علی ملکی آهنگران، فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی: مرحوم اسماعیل کریمی، جنگل‌بان کردستانی در جریان عملیات اطفای حریق مراتع روستای کانی گشه کامیاران، ناگهان خود را در محاصره آتش دید و دستگاه دمنده او نیز که برای اطفای حریق همراه داشت منفجر و دچار سوختگی شدید شد. بلافاصله به وسیله بالگرد اورژانس به بیمارستان اعزام شد. پیگیر انتقال مصدوم به تهران با بالگرد بودیم، ولی پزشکان به دلیل شدت سوختگی، اجازه انتقال ندادند. مراحل درمان متأسفانه به دلیل جراحت عمیق و سوختگی شدید، مؤثر نبود و این جنگلبان پس از تحمل ۳روز درد و رنج جان باخت و به خیل جان‌نثاران یگان حفاظت منابع طبیعی پیوست. براساس قوانین موجود، جنگل‌بانان و محیط‌بانانی که در جریان عملیات اطفای حریق و حفاظت از طبیعت و حیات وحش جان خود را از دست داده‌اند، شهید محسوب نمی‌شوند و برای جنگل‌بانان جان باخته از واژه جان‌نثار استفاده می‌شود. اکنون در حال رایزنی با بنیاد شهید برای اثبات شهادت اسماعیل کریمی هستیم، چون جنگل‌بانانی که برای حفاظت از منابع طبیعی جان باخته‌اند، از نظر ما شهید هستند، البته سازوکار قانونی پذیرش شهادت این عزیزان باید از سوی بنیاد شهید صورت بگیرد، چون در راه حفاظت از منابع طبیعی ایران، جان خود را از دست می‌دهند.

جنگل‌بانان جان باخته

ناصر پیروی؛ رئیس اداره منابع طبیعی ماسال (تالش) اردیبهشت سال ۱۳۸۴ به دلیل مقاومت در برابر قاچاقچیان و متعدیان به منابع طبیعی ماسال به قتل رسید. قاتل او شناسایی و قصاص شد.

فضل‌الله علیپور، جنگل‌بان مازندرانی بامداد روز جمعه ۷ خرداد ۱۳۹۵، توسط قاچاقچیان چوب در منطقه جنگلی سالده، شهرستان نور به قتل رسید. قاتلان شناسایی شدند و به سزای عمل‌شان رسیدند.

جواد غلامی‌طبسی، فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی شهرستان چناران سال ۱۴۰۱ در عملیات برخورد با متخلفان اراضی منابع طبیعی به قتل رسید. قاتلان شناسایی شدند و مجازات شدند.

رحمت حکیمی‌نیا، محمد پژوهی، امید کهنه‌پوشی و شریف باجور از نیروهای یگان حفاظت و داوطلبان مردمی سال ۱۳۹۷ هنگام عملیات اطفای حریق جنگل‌های اطراف روستای پیله و سلسی شهرستان مریوان در آتش جان باختند.

خبر روز

نارضایتی مسئولان افغانستانی از انحراف آب به گودزره

در بیست و هشتمین اجلاس کمیساران آب هیرمند، طرف ایرانی اعلام کرده که با بازگشایی دریچه‌های سد «کمال‌خان» در ۲ نوبت، بخشی از حقابه کشور دریافت شده است. به گزارش وزارت نیرو محمد جوان‌بخت، معاون آب و آبفای وزارت نیرو و کمیسار آب هیرمند در این اجلاس گفت: انحراف بیش از ۲میلیارد مترمکعب آب هیرمند به شوره‌زار «گودزره» خلاف رویکرد اعلامی مقامات افغانستان است. او از کمیسار جانب افغانستان درخواست کرد اصلاحات فنی لازم در سد «کمال‌خان» با هدف تأمین کامل حقابه ایران و رعایت حقوق قانونی و عرفی یک میلیون مردم پایین‌دست در منطقه سیستان ایران را به‌عمل آورد. سرپرست وزارت امور خارجه افغانستان نیز ضمن تأیید دغدغه‌های طرف ایرانی، بر تامین کامل حقابه ایران برابر معاهده ۱۳۵۱ هیرمند تأکید و از انحراف مجدد آب به «گودزره» ابراز نارضایتی و اعلام کرد: انحراف آب هیرمند به «گودزره» خلاف منافع مردم ۲ کشور است.

خبر کوتاه

تنوع زیستی دریاها مشکل دارد

سمیه رفیعی، رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس درباره وضعیت زیستگاه‌های دریایی ایران گفت: محیط‌زیست دریایی با چالش‌های بسیاری مواجه است. ویژه‌خوارانی را در بحث محیط‌زیست دریایی داریم که تنوع زیستی دریا را با مشکل مواجه کرده اند. استفاده اقتصادی از دریاها نیز در گذشته به‌گونه‌ای انجام شده که باعث تخریب تنوع زیستی و محیط‌زیست دریا شده که معیشت پایدار را مختل کرده است. به گزارش ایسنا، او گفت: دولت چهاردهم باید برای این مسائل برنامه‌های کارشناسی شده‌ای داشته باشد. او تأکید کرد: کارشناسان محیط‌زیست سال‌هاست زنگ خطر تخریب سرزمین و محیط‌زیست را به صدا درآورده‌اند؛ اما این موضوع کمتر مورد توجه قرار گرفته است.
هر موفقیتی که فراکسیون محیط‌زیست مجلس یازدهم کسب کرده به این دلیل بوده که حرف کارشناسان بدون توجه به حوزه سیاسی‌شان شنیده شده و اظهارات کارشناسی آنها مبنای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی قرار گرفته است.